

VILLA RUSTICA

VILLA RUSTICA, rimska podeželska vila, je poseben tip podeželske posesti bogatega rimskega naseljenca, ki jo je s pretehtanim izkoriščanjem izoblikoval za svoje potrebe, položaj in okus.

Vile so bile večinoma udobne in sodobno opremljene, lega ob cesti pa je omogočala komuniciranje z bližnjimi in oddaljenimi kraji.

LEGA:

Najdišče leži na dokazani naselitveni osi **Hoče - Bohova - Betnava - Radvanje**, ob pomembni obdravski cesti. Tukaj so se spajale in križale za državo tri pomembne ceste Celeia - Flavia Solva in Poetovio - Virunum na Gosposvetskem polju, kjer je bilo upravno središče. Ob proučevanju stavbne zgodovine sklepamo na večfaznost. Pomeni, da je treba posamezne gradbene faze različno datirati, torej je vila trajala več časa - okvirno od **konca 2. do 4. stoletja pred našim štetjem**.

PROUČEVANJE:

Ob proučevanju so se pokazale tri faze, različno ohranjene kakovosti. Najstarejša se je zaradi kasnejših gradenj le borno obdržala. Ohranila se je kot sled podolžnih in prečnih jarkov, širokih 40 - 50 cm in 25 cm globokih. Po dosedanjih raziskavah lahko govorimo o treh samostojnih objektih različnih dimenzij: prvi meri 30 x 11m, drugi 22 x 12m, tretji pa 15 x 12 metrov. Podatek ne more biti dokončen, dokler niso opravljane vse raziskave. Celoten objekt meri zavidljivih 98 x 90 m in je bil obdan z zidom. Žal so se v veliki večini ohranili le temelji. Ponekod se je še zid obdržal do višine 35 cm, širina pa je znašala 70 cm. Razločno lahko ločimo dva načina gradnje: bodisi z lomljenecv ob strani, bodisi z prodniki, v obeh načinih pa je bila sredina napolnjena z močnim maltnih vezivom. Iz podatkov so sklepali, da so bili na južni strani vsaj trije večji zidani gospodarski objekti in dvoje ali troje manjše stoječih lesenih poslopij.

NOTRANJOST IN IZGLED:

Ker so bile na tem območju mogoče vse poglavitne gospodarske dejavnosti (poljedelstvo, živinoreja, lov vinogradništvo, ...), so bili potrebni velikopotezni in večfunkcionalni objekti. V prostoru je gotovo dominirala stanovanjska stavba (I), ki je skupno s stavbo (II) ločena od gospodarskega dela s prostranim dvoriščem. Visoko razvita sodobna stanovanjska kultura se je morala prilagoditi in uveljaviti na rimskem podeželju. Tako je bilo kar pet soban (zimski prostori in kopalnice) opremljenih s sistemom centralne kurjave. Iz prvega prostora je iz

kurišča prehajal topel zrak iz kurišča pod opečnate oboke, ter po glinastih ceveh pod stenski obok. Žal se vse to ni moglo ohraniti. V ruševini so našli tudi ostanke stenskih poslikav, ki jih prištevamo med redko ohranjeno gradivo. Z rekonstrukcijo so ugotovili cvetlične in geometrične motive, izvedene v pompejsko rdeči, v umirjeni zeleni barvi. Posebna tehnika izdelave ometa in antična omika sta omogočala velik razvoj antičnega freskanstva. Za obstojnost barv se lahko zahvalimo mojstrom, ki so uporabljali in mešali barve naravnega izvora. Opozoriti je še treba na dva manjša stolpa, ki sta stala približno na sredini obodnega zidu. Omogočala sta širok razgled in povečevala varnost.

Ruševinske plasti dokazujejo, da so stavbe zidane iz kamnja in ometane. Pokrite so bile s strešno opeko, ki so jo vezali z robniki. Nekateri leseni objekti so bili zaprti, stene pa zglajene z ilovnatim premazom. Kritina so bile po vsej verjetnosti kar skodle.

Čeprav je vila ležala ob takrat čistem potoku, je za svoje potrebe uporabljala vodnjak, vendar ga ni bilo že v najstarejšem obdobje.

NAJDBE:

Ne smemo prezreti drobnih najdb, med katerimi prevladujejo številne keramične zvrsti večinoma domače proizvodnje iz sredine 3. in začetkom 4. stoletja pred našim štetjem. Našli so še različno orodje, železni hišno ključ, odlomek steklene zapetnice s prečnimi vrezji. Našli so tudi dva bronasta novca: eden je močno poškodovan, drugi pa upodablja cesarja Galijena.

SLIKOVNI MATERIAL: